

**MELDCODE HUISELIJK
GEWELD EN
KINDERMISHANDELING**

September 2018

INLEIDING

De meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. We zijn als school wettelijk verplicht om de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld (in huiselijke kring). We doorlopen daarbij de vijf stappen van de meldcode. De aandachtsfunctionarissen kindermishandeling op het Minkema College zijn de zorgcoördinatoren van de beide vestigingen. Hun contactgegevens kunt uw terugvinden in de schoolgids.

Definitie kindermishandeling

Definitie in het kort:

Kindermishandeling is het doen en laten van ouders, of anderen in soortgelijke positie ten opzichte van een kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en het welzijn van het kind (Baartman, 2010)

Belangrijk: de combinatie kinderen en huiselijk geweld betekent altijd kindermishandeling. De handelwijze bij huiselijk geweld is hetzelfde als bij kindermishandeling of een vermoeden daarvan.

De definitie hieronder staat in de Jeugdwet:

'Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel'

Waar ouders staat worden ook stief-, adoptie- en pleegouders bedoeld. Kinderen kunnen ook in een relatie van afhankelijkheid ten opzichte van beroepskrachten verkeren. Het is een brede definitie. Wanneer je als professional een vermoeden van kindermishandeling hebt kan dat ook gedefinieerd worden als ernstige opvoedingsproblemen of pedagogische onmacht van ouders. Het woord op zich is niet belangrijk, de consequenties wel. De zorgen om het kind zijn reden voor actie. Ook als er geen sprake is van kindermishandeling maar bijvoorbeeld wel van ernstige opvoedingsproblemen verdienen kind en ouders steun en hulp.

Bron: www.handelingsprotocol.nl

STAP 1: IN KAART BRENGEN SIGNALLEN

Signalen van kindermishandeling kunnen via verschillende kanalen binnen komen. Leerlingen, ouders van leerlingen, docenten, mentoren, directieleden, leerlingbegeleiders, ondersteunend personeel: iedereen kan signaleren.

-> Een ieder die vermoedens heeft van kindermishandeling of huiselijk geweld geeft dit door aan een van de aandachtfunctionarissen. De aandachtfunctionaris van de afdeling waarin de leerling zit, neemt de casus in behandeling. Indien de aandachtfunctionaris(sen) niet aanwezig is (zijn), neemt de afdelingsleider de casus in behandeling.

Delen leerlingen zorgen over een andere leerling met een personeelslid binnen de school, dan heeft het personeelslid de verantwoordelijkheid om contact te zoeken met de aandachtfunctionaris van de afdeling waar de leerling in zit.

Personeelsleden zeggen geen geheimhouding toe aan leerlingen en/of ouders maar dragen wel zorg voor het uiterst zorgvuldig handelen en betrachten de informatie zo vertrouwelijk mogelijk te behandelen. Soms wordt op dat moment in het gesprek met de leerling al een eerste inventarisatie gemaakt van de problematiek.

De aandachtfunctionaris zal vragen om een zo feitelijk mogelijke beschrijving van de signalen. Als er sprake is van letsel, dan wordt naar de plaats en het soort letsel gevraagd.

De aandachtfunctionaris zal de informatie schriftelijk vastleggen en start direct met het vormen van dossier in het zorgdossier van magister. De informatie betreffende een melding van kindermishandeling wordt tot maximaal vijf jaar na uitschrijving bewaard. Blijkt een vermoeden uiteindelijk onterecht, dan wordt dit nadrukkelijk vermeld in het dossier. Alleen de aandachtfunctionaris en afdelingsleider hebben toegang tot de informatie in het zorgdossier. Het bevoegd gezag (directeur onderwijs) wordt mondeling ingelicht over de melding door de afdelingsleider.

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-1-signaleren-3/dossiervorming>

Bij een inschatting van acuut gevaar kan direct contact op worden genomen met Veilig Thuis, dit geldt ook voor andere werknemers; altijd zal vooraf de afdelingsleider van de leerling (of indien afwezig een van de andere afdelingsleiders) geïnformeerd worden.

Dit geldt ook voor situaties die niet op schooldagen of buiten de openingstijden van de school plaatsvinden. Is het echt niet mogelijk om overleg te hebben, dan moet achteraf altijd verslag worden gedaan aan de afdelingsleider. Ontstaat er een dreigende situatie op de school dan wordt eerst de politie en daarna Veilig Thuis gebeld.

TELEFOON VEILIG THUIS: 0800 2000
TELEFOON POLITIE: 0900-8844 OF 112

Vormen van huiselijk geweld:

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-1-signaleren-3/utrecht-bo-1-vormenhuiselijk-geweld>

Vormen van kindermishandeling:

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-1-signaleren-3/utrecht-bo-1-vormenkindermishandeling>

Signalenlijst kindermishandeling 12-19 jaar:

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-1-signaleren-3/signalenkindermishandeling>

Signalenlijst bij huiselijk geweld:

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-1-signaleren-3/signalen-huiselijkgeweld>

STAP 2: COLLEGIALE CONSULTATIE EN ADVIES VRAGEN BIJ VEILIG THUIS

Onder de volgende link wordt de handelwijze van de aandachtsfunctionaris bij stap 2 zorgvuldig beschreven: <https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-2-consultatie-3>

Doel van de collegiale consultatie is om de handelwijze en de vervolgstappen weloverwogen te doen.

Een aantal specifieke zaken voor het Minkema College:

- De aandachtsfunctionaris bespreekt de signalen met de afdelingsleider, bij voorkeur samen met de melder of mentor.
- Bij een leerling waarbij de leerlingbegeleider al betrokken is zou deze kunnen aansluiten bij dit eerste overleg. Dit zelfde geldt voor de jeugdhulpwerker, als deze al betrokken is bij de leerling.
- De vraag die centraal staat in het overleg met collega('s) is: "is er hier sprake van een ernstig opvoedingsprobleem of kindermishandeling/huiselijk geweld of is er mogelijk een ander probleem of misschien wel helemaal geen probleem?". Het gesprek dwingt ons om de eigen gedachten te ordenen, om de argumenten te toetsen aan een andere mening. Bij twijfels over signalen of over te zetten stappen zal contact opgenomen worden met Veilig Thuis voor advies (anoniem).
- Signalen worden altijd serieus genomen en men is zich bewust van de eigen emoties die de gedeelde informatie oproept.
- Bij letsel wordt contact opgenomen met de jeugdarts van de GGD, bij afwezigheid kan ook een arts van Veilig Thuis ingeschakeld worden voor een consultatie.

Naar aanleiding van de verzamelde informatie wordt een actieplan gemaakt en de taken verdeeld. Hierbij wordt de vraag beantwoord hoe en wie het gesprek met het kind en/of ouders aangaat. In principe zal het gesprek gevoerd worden met de aandachtsfunctionaris en de afdelingsleider. In acute casussen zal Veilig Thuis gevraagd worden bij het gesprek aanwezig te zijn. De aandachtsfunctionaris heeft de regie, maar draagt wel altijd verantwoording af aan het bevoegd gezag (directeur onderwijs via de afdelingsleider).

STAP 3: GESPREK MET DE LEERLING EN/OF OUDERS

De gesprekken met leerlingen en/of ouders bij vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld worden op onze locatie gevoerd door de aandachtsfunctionaris en de afdelingsleider.

Soms schuift ook een vertrouwenspersoon van de leerling aan. Dit kan de mentor zijn of bijvoorbeeld een leerlingbegeleider.

Soms komt een leerling spontaan binnen of wordt de leerling door een medewerker bij de aandachtsfunctionaris gebracht. Dan wordt al een eerste inventarisatie gemaakt (stap 1), Bij het vervolgesprek zijn de afdelingsleider, de melder of de mentor aanwezig.

Als we verder in gesprek gaan met een leerling, informeren we in principe de ouders. Maar in verband met de veiligheid van de leerling, van de medewerker of die van anderen kan worden besloten om een eerste gesprek te voeren zonder dat de ouders hierover van tevoren worden geïnformeerd. Dan moet wel altijd eerst overleg hebben plaatsgevonden (anoniem) met Veilig Thuis. Deze overwegingen moeten worden vastgelegd in het dossier.

Met leerlingen boven de 16 jaar kan altijd gesproken worden zonder dat de ouders op de hoogte gesteld hoeven te worden. Het kan in veel gevallen wel heel goed zijn om met ouders te spreken, maar dan wel met medeweten van de leerling.

Voor het opvragen van informatie of overleggen met zorgprofessionals buiten school anders dan Veilig Thuis wordt toestemming gevraagd aan de ouders en de leerling. Mondelinge toestemming voldoet ook.

Richtlijnen voor gespreksvoering zijn te vinden onder de volgende link:

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-3-gesprek-3/gespreksvoering>

STAP 4: WEGEN VAN HET HUISELIJK GEWELD OF DE KINDERMISHANDELING.

Na de gesprekken wordt de verzamelde informatie zorgvuldig afgewogen door de aandachtsfunctionaris en de afdelingsleider. De volgende vragen proberen we daarbij te beantwoorden:

- In hoeverre is de veiligheid van het kind in het geding?
- Hoe schat u de risico's in op kindermishandeling/huiselijk geweld?
- Wat is uw inschatting van de aard en ernst van de problematiek?
- Is het nodig om een melding te doen bij Veilig Thuis?
- Is het nodig om andere vormen van hulpverlening in gang te zetten?
- In hoeverre zijn de ouders en het kind gemotiveerd om hulp te accepteren

STAP 5: HULP ORGANISEREN OF MELDEN BIJ VEILIG THUIS

Als de zorgen, vermoedens van kindermishandeling/ huiselijk geweld blijven bestaan gaan de aandachtsfunctionaris en de afdelingsleider in gesprek met de ouders en delen we ons besluit mee: het organiseren van hulp of melden bij Veilig Thuis.

Als de ouder erkent dat er een probleem is en graag hulp wil ontvangen zullen we inzetten op hulpverlening vanuit Veilig Thuis. Ouders mogen ook zelf hulp zoeken, bijvoorbeeld door zich aan te melden bij Woerdenwijzer of een (buurt)team van een andere gemeente. We kondigen dan wel bij deze instanties aan dat ouders zich zullen melden en controleren ook of aanmelding heeft plaatsgevonden. Als ouders toch geen hulp zoeken kan alsnog een melding bij Veilig Thuis worden gedaan.

Melden

De mentor blijft de leerling volgen in overleg met de aandachtsfunctionaris. Als de zorgen blijven bestaan, komen we opnieuw in actie. Als de hulp niet voldoende blijkt te zijn of wanneer er alsnog vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld blijven bestaan dan wordt dit besproken met de leerling en de ouders. We geven aan dat onze zorgen blijven bestaan en we kondigen aan dat we een melding gaan doen bij Veilig Thuis.

<https://www.handelingsprotocol.nl/utrecht-vo-stap-5-hulp-of-melden-3/ouders-van-melding-op-de-hoogte-brengen>

De afspraken rondom doorverwijzen en/of melden leggen we vast in het leerlingdossier in Magister.